दुग्ध व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि-२०७६

प्रदेश सरकार

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय

कर्णाली प्रदेश

वीरेन्द्रनगर सुर्खेत नेपाल

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
प्रदेश सरकार
कर्णाली प्रदेश
वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत, नेपाल

दुग्ध व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि २०७६

प्रस्तावना

कर्णाली प्रदेशको निर्वाहमुखि तथा अर्ध व्यवसायिक रुपमा रहेको दुग्ध व्यवसायलाई व्यवस्थित, ब्यबसायिक बनाउँदै स्वच्छ, स्वस्थ एवं गुणस्तरीय दुग्धजन्य उत्पादनहरु आम जनता समक्ष सहज रुपमा पुग्न सक्ने वातावरण श्रृजना गर्न तथा आम्दानीको श्रोतको रुपमा विकास गर्न संचालन हुने दुग्ध व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रमहरु निश्चित विधि र प्रक्रियाबाट संचालन गरि एकरुपता कायम गर्न आ व ०७६।०७७ को स्वीकृत बार्षिक कार्यक्रमलाई सरल, सहज, पारदर्शी एवं प्रभाकारी ढंगले संचालन गर्न वान्छनीय भएकोले भूमि ब्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेशले यो दुग्ध व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि २०७६ बनाइएको छ ।

परिच्छेद -१

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

क) यो कार्यविधिको नाम "**दुग्ध व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७६**" रहेको छ ।

ख) यो कार्यविधि कर्णाली प्रदेश सरकारबाट स्वीकृत भएको मितिबाट तुरुन्त लागु हुने छ ।

२. परिभाषाः विषय र प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,

क) "मन्त्रालय" भन्नाले भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश सम्झनु पर्दछ ।

ख) "निर्देशनालय" भन्नाले पशुपंछी विकास निर्देशनालय सम्झनु पर्दछ ।

ग) "सम्बन्धित कार्यालय" भन्नाले दुग्ध व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालनको लागि अख्तियारी प्राप्त भूमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय मातहतका पशुपन्छी तथा मत्स्य सम्बन्धि काम गर्ने कार्यालय सम्झनु पर्दछ ।

घ) "समूह" भन्नाले यस कार्यविधि अन्तर्गत रहि दुग्ध व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन गर्न चाहने विधिवत रुपमा दर्ता/गठन भएको कम्तीमा १५ देखि २५ जना सदस्य रहेको समूहलाई सम्झनु पर्दछ ।

ङ) "सहकारी" भन्नाले सहकारी ऐन २०७४ अनुसार गठन भएको सहकारी सम्झनु पर्दछ ।

च) "साझेदार" भन्नाले दुग्ध व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रमको लागत सहभागितामा संचालन गर्नका लागि ईच्छुक स्थानीय तह, गैह सरकारी क्षेत्र, नीजि क्षेत्र, कृषक व्यवसायी सम्झनु पर्दछ ।

छ) "साझेदारी" भन्नाले दुध तथा दुग्ध व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालनका लागि दुई वा दुई भन्दा बढी सरकारी निकायहरु वा सरकारी एवं गैह सरकारी क्षेत्र विच द्विपक्षिय/बहुपक्षिय सम्झौताका आधारमा हुने लागत सहभागितालाई सम्झनु पर्दछ ।

ज) "दुध" भन्नाले स्वस्थ गाई भैंसीको थुनबाट दुहेको र स्वाभाविक अवस्थाको स्वच्छ ताजा श्रावलाई सम्झनु पर्दछ ।

झ) "दुग्धजन्य पदार्थ " भन्नाले अप्रशोधित अर्धप्रशोधित वा प्रशोधित दुध र सोबाट बनेका परिकारहरु सम्झनु पर्दछ ।

राजेन्द्र प्रसाद भारी

विमला के.सी.
मन्त्री

ञ) "दुग्ध व्यवसाय" भन्नाले दुध तथा दुग्धजन्य पदार्थ उत्पादन संकलन, चिस्यान, ढुवानी, प्रशोधन, भण्डारण तथा विक्रि वितरण गर्ने सबै व्यवसाय सम्झनु पर्दछ ।

ट) "डेरी पसल" भन्नाले प्रशोधित दुध तथा दुग्ध पदार्थ विक्रि वितरण गर्ने स्थान, पार्लर, भण्डार, विक्रिकेन्द्र वा खुद्रा पसल सम्झनु पर्दछ ।

ठ) "दुध चिस्यान केन्द्र " भन्नाले संकलन केन्द्रमा जम्मा गरी ल्याइएको दुधलाई गुणस्तर कायम राखि प्रशोधन केन्द्रमा पठाउने उद्देस्यले चिसो बनाएर संरक्षण गरी राख्न मिल्ने सुविधायुक्त विभिन्न क्षमताको स्टीलको भ्याट (टंकी) स्थापना गरिने स्थान वा संरचनालाई सम्झनु पर्दछ।

ड) "चिलिंङ्ग भ्याट" स्थापना भन्नाले दुधलाई चिसो बनाएर संरक्षण गरि राख्न मिल्ने सुविधायुक्त विभिन्न क्षमताको स्टिलको भ्याट (टंकी) सम्झनु पर्दछ ।

ढ) "दुध संकलन केन्द्र" भन्नाले दुध उत्पादन क्षेत्र आसपास पायक पर्ने उत्पादित दुध जम्मा गरी दुध चिस्यान केन्द्रमा पठाउने उद्देश्यले निर्माण र संचालन गरिने संरचना संझनु पर्दछ ।

ण) "दुग्ध उद्योग (डेरी उद्योग)" भन्नाले दुध उत्पादकहरुबाट संकलन गरिएको कच्चा दुधलाई प्रशोधन वा विविधिकरण गरि विभिन्न किसिमका दुध तथा दुग्धजन्य परिकारहरुको उत्पादन, प्याकेजिङ्ग, लेभलिङ्ग र विक्रि वितरण गर्ने प्रयोजनका लागि कानूनी रुपमा इजाजत प्राप्त एवं विधिवत रुपले दर्ता भएको उद्योग सम्झनु पर्दछ ।

त) "व्यवसायिक फार्म भन्नाले" व्यक्तिगत रुपमा व्यवसायिक गाईभैंसी पालनमा संलग्न कृषक तथा उद्यमीले दुध उत्पादन गर्ने उद्देश्यले संबन्धित सरकारी निकायमा दर्ता गरी संचालन गरेको गाईभैंसी पालन (डेरी) फार्म वा व्यवसाय सम्झनु पर्दछ ।

थ) "व्यवसायिक डेरी पकेट" भन्नाले व्यवसायिक रुपमा गाई/भैंसी पालन गरि दुध उत्पादन गरिने क्षेत्रलाई सम्झनु पर्दछ ।

द) "ढुवानी साधन" भन्नाले दुध ढुवानीका लागि प्रयोगमा आउने साधनलाई सम्झनु पर्दछ ।

३. उद्देश्यः दुग्ध व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रमको उद्देश्य देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क) स्वच्छ एवं गुणस्तरीय दुध तथा दुग्धजन्य पदार्थको उत्पादन, प्रशोधन, विविधिकरण र विक्रि वितरण तथा उपलव्धता सुनिश्चत गर्नमा सघाउ पुर्याउने ।

ख) दुग्ध उत्पादन पकेटहरुलाई व्यवसायसंगको आवद्धता प्रदान गर्दै दुध तथा दुग्धजन्य उत्पादनको व्यवसायीकिकरणमा टेवा पुर्याउने ।

ग) व्यवसाय संजालको विकास एवं व्यवस्थित व्यवसाय सूचना प्रणालीको विकास गर्ने ।

घ) दुध तथा दुग्धजन्य पदार्थका उत्पादक, व्यापारी, व्यवसायी र आम उपभोक्ताको दक्षता र चेतना अभिवृद्धिमा सघाउ पुर्याउने ।

ङ) दुग्ध व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रमहरु निश्चित विधि र प्रक्रिया अन्तर्गत गर्न एकरुपता राखी संचालन गर्ने ।

परिच्छेद -२

४. साझेदारी सम्बन्धि व्यवस्था

क) सम्बन्धित कार्यालयले वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम बजेट र अख्तियारी बमोजिम निम्न बमोजिमका कार्यहरु संचालन गर्नका लागि साझेदारी गर्न र गराउन सक्नेछ ।

क.सं.	कार्यक्रमको नाम	संभाव्य साझेदार	कार्यक्रम खर्च सहयोग परिधी
१	डेरी पसल निर्माण/सुधार कार्यक्रम	दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्था, कृषक समूह/समिती, डेरी उद्योग, व्यवसायिक फर्म, कम्पनी	समूह/सहकारीको हकमा ७० र नीजि उद्यमी/व्यवसायीको हकमा ५० प्रतिशत सम्म मात्र ।
२	चिस्यान केन्द्र स्थापना	दुध उत्पादक सहकारी संस्था डेरी उद्योग, दुग्ध व्यवसायी	समूह/सहकारीको हकमा ७० र नीजि उद्यमी/व्यवसायीको हकमा ५०प्रतिशत सम्म मात्र ।
३	दुध संकलन केन्द्र निर्माण/सुधार	दुध उत्पादक सहकारी संस्था डेरी उद्योग, दुग्ध व्यवसायी	समूह/सहकारीको हकमा ७० र नीजि उद्यमी/व्यवसायीको हकमा ५०प्रतिशत सम्म मात्र ।
४	डेरी उद्योग प्रवर्द्धन	सहकारी संघ/संस्था, फार्म, कम्पनी , नीजि उद्यमी/व्सायी	समूह/सहकारीको हकमा ७० र नीजि उद्यमी/व्यवसायीको हकमा ५०प्रतिशत सम्म मात्र ।
५	व्यवसायिक गाईभैंसी फार्म प्रवर्द्धन	व्यवसायिक फर्म, नीजि उद्यमी/व्सायी	साना व्यवसायिक गाईभैंसी फर्मको हकमा २ लाख सम्म र अन्यको हकमा ५० प्रतिशत
६	व्यवसायिक डेरी पकेट प्रवर्द्धन	दुधउत्पादक सहकारी संस्था, कृषक समूह / समिती	७० प्रतिशत

ख) बुंदा ४ (क) मा अधिकतम साझेदारी रकमको जुनसुकै सिमा तोकिएको भए पनि वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम बजेटको परिधि भित्र रहि आर्थिक सहयोग प्रदान गरी कार्यक्रम संचालन गर्न वाधा पर्नेछैन ।

ग) सम्बन्धित कार्यालयले प्रदान गर्ने रकमलाई कार्यक्रम कुल लागतको समूह सहकारीको हकमा ७० प्रतिशत र व्यवसायिक फर्म, उद्यमी/व्यवसायीको हकमा ५० प्रतिशत बराबर मानी प्रस्तावकले समूह

सहकारीको हकमा ३० प्रतिशत र व्यवसायिक फर्म, नीजि उद्यमी / व्यवसायीको हकमा ५० प्रतिशत स्वलगानीबाट व्यहोर्नु पर्नेछ साथै स्वलगानिको आधिकारिक प्रमाण पेश गर्नुपर्ने छ ।

घ) प्रस्तावित कार्यक्रमका लागि योग्यता पुगेका प्रस्तावकहरुको हकमा सूचना प्रकाशन हुनु अगावै प्रचलित कानून बमोजिमको निकायमा विधिवत दर्ता भएको, कर चुक्ता गरेको, स्थायी लेखा नंबर प्राप्त गरेको, गत आ.व. को लेखा परिक्षण भएको साथै व्यवसायीक फर्मको हकमा लेखापरिक्षण समावेश हुनु पर्ने र कुनै कारवाहीमा नपरेको हुनु पर्नेछ ।

ङ) कार्यक्रम संचालन गर्न सामाजिक, वातावरणीय, प्राविधक, वित्तिय र भौतिक रुपले समेत उपयुक्त हुनु पर्नेछ ।

च) जग्गाको मूल्यांकनलाई साझेदारी रकममा संलग्न गर्न पाईनेछैन ।लिजको जग्गामा कार्यक्रम सञ्चालन हुने भएमा सम्बन्धित जग्गाधनीसंग कम्तीमा १० वर्षको करारनामा वा सम्झौता गरेको हुनु पर्नेछ ।

छ) आर्थिक सहयोग कार्यक्रम अन्तर्गत प्रस्ताव छनौट गर्दा भूमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय र मातहतका निकाय तथा अन्य कुनै पनि निकायहरुबाट विगत ३ वर्ष भित्र आर्थिक सहयोग लिई सकेको साझेदारलाई सोही प्रकृतिको व्यवसायका लागि पुनः छनौट गरिनेछैन । तर अपुरो निर्माण सम्पन्न गर्न, परियोजनाको फलोअप र क्षमता विस्तार गर्न साथै थप आर्थिक सहयोग आवश्यक रहेको भन्ने सम्वन्धित कार्यालयको प्राविधिक प्रतिवेदनका आधारमा आर्थिक सहयोग प्राप्त गरेको सूचना मुताविक प्रस्ताव पेश हुन आएमा भने साझेदारी गर्न वाधा पर्नेछैन ।

झ) आर्थिक सहयोग प्राप्त गरेको व्यवसायले कम्तीमा ५ वर्ष अनिवार्य व्यवसाय सञ्चालन गर्ने प्रतिबद्धता पत्र पेश भएको हुनुपर्ने छ ।

ञ) आर्थिक सहयोगमा स्थापना भएको उपकरण, भौतिक संरचना र सामाग्रीहरु अन्य कार्यमा प्रयोग गर्न र बिक्रिगर्न पाईनेछैन साथै उक्त उपकरणहरु मर्मतसम्भार गर्नु पर्ने भएमा लाभग्राही स्वयमले गर्नुपर्ने छ ।

परिच्छेद -३

<u>सम्भाव्यता अध्ययनः</u> जुन जिल्लामा दुग्ध व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन हुने हो त्यस क्षेत्रमा छनौट अगावै सम्वन्धित निकाय बाट दुग्ध व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रमको सम्भाव्यता अध्ययन गराउने छ ।

५. प्रस्ताव आव्हान र पेश गर्ने विधिः

क) सम्बन्धित कार्यालयले वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार अनुसूची १ बमोजिम संबन्धित जिल्लाको स्थानीय संचार माध्यममा ३० दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरी साझेदारीमा संचालन हुने दुग्ध व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालनका लागि प्रस्ताव आव्हान गर्नेछ ।यस्तो सूचना सम्बन्धित कार्यालयको सूचना पाटीमा समेत अनिवार्य रुपले टाँस गर्नु पर्नेछ र संभव भए सम्म स्थानीय एफ.एम.रेडियो, वेभसाइट मार्फत समेत प्रकाशन र प्रसारण गर्नुपर्ने छ ।

(ख) सूचनामा उल्लेख भए अनुसार इच्छुक साझेदारले अनुसूची २ बमोजिमका प्रस्ताव पत्र अनुसूची ३ बमोजिमको संक्षिप्त व्यवसायिक योजना (रु.१० लाख वा सो भन्दा वढीका साझेदारी प्रस्तावका हकमा मात्र) अनुसूची ४ बमोजिमका लागत साझेदारी गर्ने प्रतिवद्धता पत्र अनुसूची ५ बमोजिमको सम्भव भएसम्म संबन्धित स्थानिय तहको सिफारिस र अनुसूची ६ बमोजिमको निवेदन सहित संबन्धित कार्यालयमा दर्ता गर्नु पर्नेछ ।

(घ) रित नपुगी वा म्याद नाघी प्राप्त हुन आएका प्रस्तावहरु छनौटका लागि समावेश गरिने छैन ।

(ङ) म्याद थप सम्बन्धि व्यवस्थाः सम्बन्धित साझेदारी कार्यक्रमको लागि दर्ता हुन आएका प्रस्ताव वार्षिक लक्ष्य पुग्ने गरि छनौट हुने संख्या दर्ता हुन नआएको खण्डमा सम्बन्धित कार्यालयले सम्बन्धित कार्यक्रमको लागि म्याद थपको सूचना प्रकाशन गर्न सक्नेछ । तर पूर्व सूचना अनुसार पेश हुन आएका प्रस्तावहरुको मूल्याङ्कन र छनौट गर्न बाधा पर्ने छैन ।

६. प्रस्ताव मूल्यांकन तथा छनौट समिति

क) सम्बन्धित कार्यालयले दफा ५ बमोजिम पेश हुन आएका प्रस्तावहरु छनौट गर्नका लागि देहाय बमोजिमको प्रस्ताव मूल्यांकन तथा छनौट समिति गठन गर्नेछ ।

१. कार्यालय प्रमुख	संयोजक
२. सम्बन्धित जिल्लाको कृषि विकास कार्यालयको अधिकृत प्रतिनिधि	सदस्य
३. सम्वन्धित बिषयको बिज्ञ	सदस्य
४. लेखा शाखा प्रमुख	सदस्य
५. सम्वन्धित शाखाको कर्मचारी	सदस्य– सचिव

नोटः सम्बन्धित कार्यालय प्रमुखले आवश्यक ठानेमा सोही वा अन्य कार्यालयका पदाधिकारी आमन्त्रित गर्न सक्नेछ ।

ख) प्रस्ताव मूल्यांकन तथा छनौट समितिले अनुसूची ७ बमोजिम मूल्यांकनका आधारमा प्रस्तावहरुको मूल्यांकन र प्राथमिकताक्रम निर्धारण गर्नेछ।

ग) यसरी प्राथमिकताक्रम निर्धारण गर्दा बढी अंक प्राप्त गर्न सफल प्रस्तावहरु दफा ६ (क) बमोजिमका प्रस्ताव छनौट समितिका पदाधिकारी मध्ये १ जना सदस्यको संयोजकत्वमा कम्तीमा ३ सदस्यीय टोलीले अनुसूची ८ बमोजिम स्थलगत प्रमाणिकरण र मूल्यांकन गर्नेछ ।

छनौट समितिको संयोजक वा सदस्य सचिव	संयोजक
सम्वन्धित स्थानियतहको वडा प्रतिनिधि	सदस्य
सम्वन्धित स्थानीय तहको पशु सेवा शाखा प्रमुख वा प्रतिनिधि	सदस्य
सम्वन्धित क्षेत्रको विषय बिज्ञ	सदस्य
सम्वन्धित कार्यालयको कर्मचारी	सदस्य सचिव

घ) दफा ६ (ख र ग) बमोजिमको मूल्यांकनमा आवेदकले प्राप्त गरेका औषत अंकका आधारमा साझेदारीका लागि उपयुक्त ठहरेका आवेदकहरुको सूची तयार गरि प्रस्ताव मूल्यांकन तथा छनौट समितिले अनुमोदनका लागि सम्बन्धित कार्यालय प्रमुख समक्ष पेश गर्नेछ ।

प्रदेश सरकार
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
कर्णाली प्रदेश
वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत, नेपाल

ङ.) यसरी प्रस्ताव छनौट तथा मूल्यांकन समितिबाट सिफारिस भइ पेश भएका प्रस्तावहरु कार्यालय प्रमुखले अनुमोदन गरि सम्झौताको लागि स्वीकृत गर्नेछ ।

च) कार्यालयले छनौट भएका प्रस्तावहरुको विवरण खुलाई ७ दिनको म्याद दिई सम्झौता गर्ने आशयको सूचना जारी गर्ने , छनौटमा परेका प्रस्ताव उपर उजुरी नपरेमा छनौट भएको ८ औं दिन देखि ७ दिन भित्र सम्झौता गर्न आउने गरी छिटो साधन मार्फत सम्बन्धित प्रस्ताव कर्तालाई सूचना दिनु पर्नेछ ।

छ) छनौट भएका प्रस्ताव उपर उजुरी परेमा ७ दिन भित्रमा उजुरी उपर आवश्यक निर्णय गरी सक्नु पर्नेछ ।

७. द्विपक्षिय सम्झौताः

क) सम्बन्धित कार्यालयले दफा ६ बमोजिम छनौट भएका प्रस्तावकहरुसंग अनुसूची ९ बमोजिमको ढाँचामा सम्झौता गर्नुपर्ने छ ।

ख) ७ क बमोजिमको सम्झौतामा उल्लेखित शर्तहरुलाइ साझेदारी कार्यक्रम संचालनका लागि पालना गर्नुपर्ने छ ।

८. भुक्तानीको प्रकृयाः

भुक्तानी बिधिः सम्झौतामा उल्लेख भएको आर्थिक सहयोग रकमको भुक्तानी लाभग्राहीको बैंक खाता मार्फत बढीमा ३ किस्तामा देहाय अनुसार भुक्तानी गरिनेछ ।

क) सम्झौता भए पछि कार्य योजना, पेश्की मागको निवेदन, बैंक सुरक्षण वा बीस प्रतिशत कार्य सम्पन्न हुने प्रमाण पेश गरे पछि पेश्कीको रुपमा प्रथम किस्ता वापत आर्थिक सहयोग रकमको अधिकतम २० प्रतिशत भुक्तानी गरिनेछ ।

ख) ५० प्रतिशत कार्य सम्पन्न भए पछि सम्पूर्ण बील भर्पाई सहित पहिलो किस्ता फछ्यौट गरी जम्मा अधिकतम ३० प्रतिशत पहिलो रनिङ्ग बीलको रुपमा भुक्तानी गरिनेछ ।

ग) सबै कार्यसम्पन्न भई कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन सहित अन्तिम प्रतिवेदन प्राप्त भए पछि ५० प्रतिशत वा बाँकि तेस्रो तथा अन्तिम किस्ताको रुपमा भुक्तानी गरिनेछ ।

घ) भुक्तानी हुँदाका बखत लाभग्राहीले गर्ने लागत सहभागिताबाट पनि भुक्तानीको अनुपातमा कार्य सम्पन्न गरिसकेको हुनुपर्ने तथा सो कुरा बीलहरुमा स्पष्ट देखिएको हुनु पर्नेछ ।

ङ) भुक्तानीका अन्य प्रकृयाहरु प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिम तथा अन्य सम्बन्धित प्रचलित कानूनहरु बमोजिम हुनेछ ।

च) सम्वन्धित लाभग्राहीले रनिङ्ग बील तथा तोकिएको निर्माण कार्य सकी कार्यसम्पन्न बीलको आधारमा रकम भुक्तानी लिन सो कार्यको सुपरिवेक्षण तथा प्राविधिक नाँप जाँचको लागि लिखित निवेदन दिएको सात दिन भित्र कार्यालयले निर्माण कार्यको अनुगमन, सुपरिवेक्षण तथा सम्पन्न कार्यको प्राविधिक मूल्याङ्कन (नाँप जाँच) गरी भुक्तानीको व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ।

छ) सम्वन्धित कार्यालयको स्थलगत प्राविधिक अनुगमन प्रतिवेदन प्राप्त भए पछि उद्यमी /व्यवसायी/ साझेदार संस्थाको खातामा आर्थिक सहयोग रकम उपलब्ध गर्राईने छ ।

ज) साझेदारी रकम उपलव्ध गराउने कार्यक्रम संचालन गर्दा निर्माण तथा मेसिनरी सामान तथा ढुवानी साधन खरिदमा बढिमा ३ प्रतिशत बरावर रकम कन्टीजेन्सी वापत कट्टा गरि सम्वन्धित कार्यक्रमको

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
प्रदेश सरकार
कर्णाली प्रदेश
वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत, नेपाल

अनुगमन मुल्यांकन, विषय विज्ञको परामर्श सेवा, बैठक संचालन, प्राविधिक खर्च प्रयोजनका लागि मात्र खर्च गर्न सक्नेछ। तर सो कुरा सम्बन्धित साझेदारसंग गरिने द्विपक्षिय सम्झौता पत्रमा उल्लेख गरिएको हुनु पर्छ ।

झ) साझेदारले मेशिनरी उपकरण, ढुवानीका साधन तथा अन्य सामानहरु खरिद गर्दा प्राविधिक स्पेसिफिकेसन, लागत अनुमान विवरण पेश गरि स्वीकृत भए पश्चात मात्र खरिद गर्नु पर्नेछ ।यसरी नगरेको खण्डमा सम्बन्धित कार्यालय रकम भुक्तानी दिन वाध्य हुनेछैन ।

परिच्छेद -४

९. डेरी पसल निर्माण/सुधार कार्यक्रम

दुध उत्पादक सहकारी संघ संस्था कृषक समूह/समिति, डेरी उद्योग, व्यवसायिक फर्म, कम्पनी, नीजि उद्यमीहरुसंगको लागत साझेदारीमा डेरी पसल निर्माण सुधारको कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१०. डेरी पसल निर्माण/सुधार कार्यक्रम संचालन प्रक्रिया

क) सम्बन्धित कार्यालयले डेरी पसल निर्माण तथा सुधार कार्यक्रम संचालन गर्नका लागि वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम बजेट र अख्तियारी बमोजिम दफा ५,६,७ र ८ बमोजिम प्रस्ताव आव्हान, छनौट, सम्झौता र भुक्तानीका प्रक्रियाहरु अवलम्वन गर्नेछ ।

ख) डेरी पसल निर्माण सुधार कार्यक्रम संचालन सकभर नगरपालिका/गाउँपालिका,नगरोन्मुख वस्तीहरु, घना आवादियुक्त व्यापारिक केन्द्रलाइ लक्षित गरि संचालन गरिनेछ ।

ग) डेरीपसल निर्माण सुधार कार्यक्रममा सहभागी हुने आवेदकले दैनिक कम्तीमा १५० लि दुध वा सो बरावरको दुग्धजन्य परिकार विक्रि वितरण गरिरहेको हुनु पर्नेछ तर उच्च हिमाली क्षेत्रको हकमा भने दैनिक न्युनतम ५० लिटर दुध वा दुग्धजन्य पदार्थ बिक्रिवितरण गरेको हुनु पर्नेछ।

घ) डेरी पसल निर्माण तथा सुधारका लागि निम्न अनुसारका कार्यक्रमहरुमा खर्च गर्न सकिने छ ।

१. बिक्रि कक्ष निर्माण, टायल/मार्वल फिटिङ्ग, सिटिङ्ग एरेन्जमेन्ट, बोर्ड/ब्यानर आदी ।

२. मिल्क क्यान, मिल्ककन्टेनर, फ्रिज वा डिप फ्रिज खरिद ।

३. भेन्डिङ्ग मेसिन खरिद र जडान ।

४. मिल्क डिस्पेन्सर खरिद ।

५. डेरी पसलको सजावट र फोहोर ब्यवस्थापन आदी ।

ङ) सुधारिएको डेरी पसलमा निम्न अनुसारको मापदण्ड पुरा भएको हुनुपर्ने छ ।

१. ठुलो डेरी पसलको क्षेत्रफल सामान्यतया १२ फिट चौडाई र २० फिट लम्वाई भएको र सानो डेरी पसलको हकमा भने १२ फिट लम्वाई र १० फिट चौडाई भएको हुनु पर्ने छ ।

२. पुलको उचाई १० फिट तथा भित्ता पक्का खालको र भित्ताको भित्रिभागमा ६ फिट उचाई सम्म सेतो रंगको टायल लगाएको र त्यसभन्दा माथि सेतो रगं लगाएको हुनुपर्ने छ ।

उपसचिव

राजेन्द्र प्रसाद आर्री
सचिव

मा.विमला के.सी.
मन्त्री

३. बिक्रि कक्षको भुई नचिप्लिने, पानी नजम्ने, पानी नसोस्ने किसिमको पक्कि ढलान गरिएको वा टायल/मार्वल लगाई सजिलै सफा गर्न सकिने किसिमको तथा सिलिङ्ग धुलो मैला नखस्ने किसिमको साथै पानी समेत नतप्किने किसिमले बनाएको हुनुपर्ने छ ।

४. डेरी पसल तथा आसपासको क्षेत्र सफा र आकर्षक हुनुपर्दछ ।

५. पसलमा प्रयोग गरिने औजार/ उपकरकणहरु खिया नलागेको तथा गुणस्तरीय स्टेनलेस स्टिलबाट निर्माण भएको हुनुपर्ने छ ।

६. डेरी पसलमा काम गर्ने कर्मचारीले अनिवार्य रुपमा पसल भित्र काम गर्ने क्रममा एप्रोन, मास्क, क्याप, ग्लोब्स तथा गमबुट लगाउनु पर्ने छ ।

७. डेरी पसलमा कम्तिमा पनि एउटा डिपफ्रिज वा चिलर हुनुपर्ने छ ।

८. डेरी पसलमा झिगां वा अवान्छित जिवजन्तु पस्न नसक्ने किसिमको पक्कि जाली/ढोकाको व्यवस्था भएको हुनुपर्ने छ ।

९. डेरीपसल सकेसम्म सहजै ओहोर दोहोर गर्न सकिने, बजारको नजिक, दुध ढुवानीका लागि सहज क्षेत्र तथा बढी भन्दा बढी जनसंख्या भएको क्षेत्रमा सहज पहुच हुने गरि स्थापना गरिनुपर्ने छ ।

च) यस कार्यक्रम अनुसार निर्माण सुधार गर्न प्रस्तावित डेरी पसल स्थानीय तह वा नियमानुसारको सरकारी निकायमा आधिकारीक दर्ता वा नविकरण भएको हुनु पर्नेछ ।

परिच्छेद -५

११. चिस्यान केन्द्र स्थापना कार्यक्रम

उत्पादन स्थलबाट संकलित दुध स्वच्छ, स्वस्थ्य एवम् गुणस्तर कायम राख्न चिसो बनाएर संरक्षण गरी दुध प्रशोधन केन्द्र सम्म पुर्याउन दुध उत्पादक सहकारी संघ संस्था कृषक समूह/समिति, डेरी उद्योग, व्यवसायिक फर्म, कम्पनी, नीजि उद्यमीहरुसंगको लागत साझेदारीमा चिस्यान केन्द्र स्थापना कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१२. चिस्यान केन्द्र स्थापना कार्यक्रम संचालन प्रक्रिया

क) सम्बन्धित कार्यालयले दुध चिस्यान केन्द्र स्थापना कार्यक्रम संचालन गर्नका लागि वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम बजेट र अख्तियारी बमोजिम दफा ५,६,७ र ८ बमोजिम प्रस्ताव आव्हान, छनौट, सम्झौता र भुक्तानीका प्रक्रियाहरु अवलम्वन गर्नेछ ।

ख) चिस्यान केन्द्र संचालनका लागि निम्न शर्तहरु पुरा भएको हुनु पर्नेछ ।

१. चिस्यान केन्द्रमा अनिवार्य चिलिङ्ग भ्याट हुनुपर्ने छ। ५०० लिटर क्षमताको चिलिङ्ग भ्याट स्थापनाका लागि सो स्थानमा कम्तिमा २५० लिटर तथा १००० लिटर क्षमताको चिलिङ्ग भ्याट स्थापनाको लागि दैनिक कम्तिमा ७०० लिटर र २००० लि क्षमताको लागि १५०० लि दुध संकलन र बिक्रि वितरण भइ आएको हुनु पर्नेछ ।

प्रदेश सरकार
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
कर्णाली प्रदेश
वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत, नेपाल

२. चिस्यान केन्द्र स्थापना गरिने स्थानमा बाटो, पानी, बिजुलि समेतका पूर्वाधारको ब्यवस्था हुनुपर्ने छ। बत्तिको हकमा ब्यवस्थापन नभएको भए लगानी कर्ता तथा समुह सहकारीहरुले स्वलगानीमा बैकल्पिक उर्जाको रुपमा जेनेटर, सोलार तथा ब्याट्रीको ब्यवस्थापन गरेको हुनु पर्नेछ ।

३. प्रश्स्तावित चिस्यान केन्द्र कम्तिमा ५ बर्ष सम्म सोहि स्थानमा संचालित रहने प्रत्याभुति हुनुपर्नेछ ।

४. चिस्यान केन्द्र संचालन गरिने जग्गा ब्यक्ति वा सहकारी जस्ले संचालन गर्नेहो उसैको नाममा भएको हुने पर्नेछ वा जग्गा भाडामा लिनुपर्ने भएमा कम्तिमा १० बर्षको जग्गा करार सम्झौता अनिवार्य भएको हुनुपर्ने छ ।

ग) चिस्यान केन्द्र स्थापनाका लागी प्राप्त आर्थिक सहयोग रकम निम्न अनुसारका कार्यहरुमा खर्च गर्न सकिनेछ ।

१. चिस्यान केन्द्र संचालन गर्ने भवन निर्माण ।
२. चिलिङ्ग भ्याट खरिद, ढुवानी र जडान सम्वन्धि कार्य ।
३. मिल्क क्यान मिल्क एनालाइजर वा मिल्क युटेन्सिल खरिद ।
४. ढल निकास तथा फोहोर ब्यवस्थापनका लागी आवस्यक निर्माण कार्यहरु ।
५. बिधुत जडान र सफा पानीको नियमित आपुर्तिको लागि गर्नुपर्ने कार्यहरु ।
६. आवश्यक दक्ष प्राविधिक ब्यवस्थापनका लागि ।
७. दुध ढुवानी साधन खरिदमा जम्मा ३० प्रतिशत मात्र आर्थिक सहयोग दिईने छ ।
८. दुग्ध संकलन कक्ष पक्कि, पानी नजम्ने र सजिलै संग सफा गर्न सकिने मार्बल वा टायलको प्रयोग गरि निर्माण कार्य गर्नुपर्ने छ ।

परिच्छेद -६

१३. दुध संकलन केन्द्र निर्माण/सुधार कार्यक्रम

दुध उत्पादन हुने पकेट क्षेत्र तथा व्यवसायिक गाइभैसी फर्महरुलाइ लक्षित गरी कृषक समूह/समिति, सहकारी, व्यवसायिक संघ/संगठन, स्थानीय तहको लागत साझेदारीमा दुध संकलन केन्द्र निर्माण/सुधार कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१४. दुध संकलन केन्द्र निर्माण / सुधार कार्यक्रम संचालन प्रक्रिया

क) सम्बन्धित कार्यालयले दुध संकलन केन्द्र निर्माण तथा सुधार कार्यक्रम संचालन गर्नका लागि वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम बजेट र अख्तियारी बमोजिम दफा ५,६,७ र ८ बमोजिम प्रस्ताव आव्हान, छनौट, सम्झौता र भुक्तानीका प्रक्रियाहरु अवलम्वन गर्नेछ ।

ख) दुध उत्पादन र वेच विखनमा संलग्न कृषक समूह/समिति, सहकारी, व्यवसायी संघ/संगठन र स्थानीय तह संगको लागत साझेदारीमा हाल संचालनमा रहेका वा नयाँ स्थापना हुने दुध संकलन केन्द्रहरुमा आवश्यक पूर्वाधार विकासलाइ प्राथमिकता दिइनेछ ।

उपसचिव

प्रदेश सरकार
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
कर्णाली प्रदेश
वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत, नेपाल

ग) खासगरि मध्यपहाडी लोकमार्ग तथा उत्तर दक्षिण रोडकोरिडोर आसपासमा रहेका पशु उत्पादन पकेट क्षेत्रहरु तथा पशु विकास कार्यक्रम वा अन्य दुधउत्पादन अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन भएका क्षेत्रहरुमा पायक पर्ने हिसावले दुध संकलन केन्द्र स्थापना र संचालन गरि तिनीहरुलाई दुध उद्योग र शहर केन्द्रित बजार संग आवद्ध गराइ उत्पादित वस्तुहरुको बजारिकरणमा संलग्न हुन चाहने आवेदकलाइ यस कार्यक्रममा प्राथमिकता प्रदान गरिनेछ ।

घ) दुध संकलन केन्द्रको मापदण्ड

१. संकलन भएको दुध यथाशक्य चाँडो (२ घण्टाभित्र) चिस्यानकेन्द्रमा पुर्याउन सकिने गरी स्थापना भएको हुनु पर्ने ।

२. दुध ढुवानीको लागि प्रयोग गरिने भाँडा क्यान आदि सफा गर्न प्रयाप्त पानी र अन्य व्यवस्था भएको हुनु पर्ने।

३.किसानले दुध ल्याएका भाँडा सफा गरेर मात्र पठाउने व्यवस्था मिलाएको हुनु पर्ने ।

४. संकलन केन्द्रमा सडक र विजुलीको सुविधा भएको हुनु पर्ने र संकलन केन्द्रबाट निष्कासित फोहोरको उचित व्यस्थापन भएको हुनु पर्ने ।

५. दुध संकलन आल्मुनियम वा स्टेनलेस स्टिलबाट बनेका भाँडा वा क्यानमा मात्र भएको हुनुपर्ने ।

६. संकलन केन्द्रमा प्राप्त दुध गुणस्तर मापदण्ड लगायत अन्य सम्भावित मिसावटको परिक्षण गरि स्वच्छ र गुणस्तरीय भएको सुनिश्चित गरेर मात्र दुध खरिद गरेको हुनुपर्ने ।

७. विहानको दुध विहानै र वेलुकाको दुध वेलुकै संकलन गरिएको हुनुपर्ने ।

८. दुध संकलन कार्य सकिए लगत्तै गुणस्तर नविग्रिने गरि छिटो साधनद्वारा चिस्यान केन्द्र वा प्रशोधन उद्योगमा पुर्याउने व्यवस्था भएको हुनुपर्ने ।

९ खाद्य स्वच्छतासंग सम्बन्धित अभिलेख राखेको हुनुपर्ने ।

ङ) दुध संकलन केन्द्र तथा सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत सम्बन्धित कार्यालयबाट प्रदान गरिने अनुदान रकम निम्न कार्यका लागि खर्च गर्न सकिनेछ ।

१) संकलन केन्द्रको लागि आवश्यक भवन र अन्य भौतिक संरचना निर्माण सुधार ।

२) आवश्यक मेशिन औजार उपकरणहरु खरिद तथा जडान (मिल्क क्यान, मिल्क एनालाइजर आदी) ।

३) प्रकाश संवातन व्यवस्थापन तथा सुरक्षा सम्बन्धी निर्माण कार्यहरु ।

४) ढल निकास तथा फोहर व्यवस्थापनका लागि आवश्यक निर्माण ।

५) विद्युत र पानीको नियमित आपुर्ति सम्बन्धी कार्यहरु ।

६) दुध परिक्षणको लागि प्रयोगशाला सम्बन्धि उपकरण ।

७) वारबन्देज, कम्पाउण्ड वाल निर्माण ।

८) शौचालय निर्माण सुधार।

९) अभिलेखिकरण र सूचना व्यवस्थापनका लागि कम्प्युटर, प्रिन्टर, टेलीफोन जडान ।

च) यस कार्यविधि बमोजिम निर्माण सुधार हुने दुध संकलन केन्द्रको स्वामित्व र संचालन गर्ने दायित्व संबन्धित साझेदारको हुनेछ ।

छ) आर्थिक सहयोगमा निर्माण सुधार गरिएको दुध संकलन केन्द्रको भौतिक संरचनामा परिवर्तन वा सुधार गर्नुपर्ने भएमा संबन्धित कार्यालयको पुर्व स्वीकृती अनिवार्य लिनु पर्नेछ ।

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
प्रदेश सरकार
कर्णाली प्रदेश
वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत, नेपाल

परिच्छेद -७

१५. साना तथा मझौला डेरी उद्योग प्रवर्द्धन कार्यक्रम

दुध उत्पादक सहकारी संस्था व्यवसायिक संघ संगठन डेरी उद्यमी फर्म कम्पनी आदिसंगको लागत साझेदारीमा दुध तथा दुग्धजन्य पदार्थको उत्पादन प्रशोधन र बजारीकरणलाइ स्वच्छ स्वस्थ एवं गुणस्तरीय बनाउने लक्षका साथ साना तथा मझौला डेरी उद्योग प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन हुनेछ ।

१६. साना तथा मझौला डेरी उद्योग प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन प्रक्रिया

क) सम्बन्धित कार्यालयले दुध संकलन केन्द्र निर्माण तथा सुधार कार्यक्रम संचालन गर्नका लागि वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम बजेट र अख्तियारी बमोजिम दफा ५,६,७ र ८ बमोजिम प्रस्ताव आव्हान, छनौट, सम्झौता र भुक्तानीका प्रक्रियाहरु अवलम्बन गर्नेछ ।

ख) दुध तथा दुग्धजन्य उत्पादनमा आधारित साना तथा मझौला डेरी उद्योग संचालनमा संलग्न सहकारी संस्था कृषक समूह/समिति, व्यवसायिक संघ/संगठन, फर्म, कम्पनी र नीजि उद्यमीहरु संगको लागत साझेदारीमा हाल संचालनमा रहेका वा नयाँ स्थापना हुने दुग्धजन्य उद्योगको पूर्वाधार विकास र उत्पादन विविधिकरणलाइ प्राथमिकता दिइनेछ ।

ग) यस कार्यविधि बमोजिम आर्थिक सहयोग उपलव्ध गराई प्रवर्द्धन गरिएका साना डेरी उद्योगहरुमा आधारभुत (code of Practice/Good Hygienic Practice/Good Manufacturing Practice/ Hazard Analysis and Critical Control Point) जस्ता स्वच्छता सम्बन्धि अवधारणाहरु अवलम्वन गरेको हुनु पर्नेछ ।

घ) साना तथा मझौला डेरी उद्योग प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत सम्बन्धित कार्यालयबाट प्रदान गरिने आर्थिक सहयोग रकम देहायका लागि खर्च गर्न सकिनेछ ।

१) उद्योगका लागि आवश्यक भौतिक संरचना निर्माण सुधार

२) भूईं तथा भित्तामा टायल लगाउने, सम्याउने, कुनाकानी मिलाउने तथा उचित प्रकारको सिलिंग निर्माणका कार्यहरु

३) उद्योगका लागि आवश्यक मेशिन र उपकरणहरु जस्तै पाश्चुराइजेसन मेशिन, चिलिङ्ग भ्याट, ढुवानी साधन, जेनेरेटर, मिल्क एनालाईजर, डिजीटल व्यालेन्स, मिल्क क्यान, मिल्क प्याकेजिङ्ग मेशिन, डिप फ्रीज, चिज मेकर, मिल्कपम्प, सोलार ड्रायर, सेन्ट्रिफ्युज, क्रिमसेप्रेटर, होज पाइप तथा दुग्धजन्य पदार्थ विविधिकरणको लागि आवश्यक अन्य मेशिन तथा उपकरण खरिद तथा जडान ।

४) जैविक सुरक्षाका विधि अवलम्वन गर्ने कार्यहरु ।

५) ढल निकास, वाटर, सेनिटाईजर, वेष्ट डिस्पोजल तथा फोहर व्यवस्थापनाका लागि आवश्यक अन्य निर्माण कार्यहरु

६) विद्युत र पानी नियमित आपुर्तिका लागि ओभरहेड टयांकी, पाईप फिटिङ्ग जस्ता कार्यहरु

७) उत्पादन भण्डारण गर्ने स्टोर हाउसको व्यवस्था

८) व्यक्तिगत सुरक्षाको लागि आवश्यक एप्रोन, मास्क, बुट, टोपी लगायतका सामाग्रीहरु

९) मर्मत संभारमा आवश्यक पर्ने औजार र उपकरणहरुको व्यवस्था

१०) एनालाइजर वा गुणस्तर जाँचका लागि आवश्यक अन्य उपकरण जडान सम्बन्धी कार्यहरु

११) दुध चिस्यान, भण्डारण, प्याकेजिंग गर्नको लागि आवश्यक मेशिन तथा उपकरणको स्थापना

ङ) साना तथा मझौला डेरी उद्योग प्रवर्द्धन कार्यक्रममा सहभागी हुनका लागी सम्बन्धित साझेदारले यस कार्यविधि बमोजिमका अन्य प्रावधानहरुका अतिरिक्त निम्न शर्तहरु पुरा गर्नु पर्नेछ ।

१) दुग्ध व्यवसायमा संलग्न भइ दैनिक ७०० देखी १००० लि क्षमता भन्दा बढी प्रशोधित दुध वा दुग्धपदार्थ विक्रि वितरण गर्ने गरेको हुनु पर्ने र उच्च हिमाली जिल्लाहरुको हकमा कम्तिमा ३०० लिटर दुग्ध वा दुग्धपदार्थ बिक्रिवितरण गर्ने गरेको हुनुपर्ने ।

२) उद्योग संचालन गर्ने स्थलको जग्गाको स्वामित्व भएको वा लिजमा लिएको जग्गा भए कम्तीमा १५ वर्षको करार सम्झौता र आवश्यक निर्माण गर्न पाउने अनुमति प्राप्त गरेको ।

३) सम्बन्धित सरकारी निकायबाट उद्योग संचालनको अनुमती प्राप्त गरेको

४) दुध तथा दुग्धजन्य पदार्थ विक्रिका लागी बजारको सुलभता भएको

५) स्वच्छ परिचालनका विधि तथा आचरणहरु (Good Hygienic Practice) पालन गर्न मन्जुर भएको ।

६) कुनैपनि बैंक तथा वित्तिय संस्थाको खराव ऋणी नभएको ।

परिच्छेद -८

१७. व्यवसायिक गाईभैंसी फार्म प्रवर्द्धन कार्यक्रम

बढ्दो जनसंख्या एवं शहरीकरणले गर्दा दुध तथा दुग्धजन्य पदार्थको माग बढ्दै गईरहेको छ । यस अवस्थामा व्यवसायिक रुपमा उन्नत गाईभैंसीपालन गर्न चाहने व्यवसायीहरुको संख्यामा वृद्धि ल्याउनु अति आवश्यक छ । यसै परिप्रेक्ष्यमा दुध तथा दुग्धजन्य पदार्थको मागलाई सहज आपुर्ति गर्न, युवाहरुलाई पशुपालन क्षेत्रमा आकर्षित गरि दुध उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि गर्न र उन्नत गाईभैंसीपालनको व्यवसायीकरणबाट आय आर्जन बढाउन यो कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१८. व्यवसायिक गाईभैंसी फार्म प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन प्रक्रिया

क) सम्बन्धित कार्यालयले व्यवसायिक गाईभैंसी फार्म प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन गर्नका लागि वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम बजेट र अख्तियारी बमोजिम दफा ५,६,७ र ८ बमोजिम प्रस्ताव आव्हान, छनौट, सम्झौता र भुक्तानीका प्रक्रियाहरु अवलम्वन गर्नेछ ।

ख) आर्थिक सहयोगका लागि पशु विमा अनिवार्य लागु भएको हुनु पर्ने छ ।

ग) यस कार्यक्रमको प्रयोजनका लागि व्यवसायिक गाईभैंसी फार्मको वर्गिकरण निम्न बमोजिम हुनेछ ।

१) साना व्यवसायिक गाइभैंसी फार्मः यस कार्यक्रमको लागि ५ देखी २५ उन्नत दुधालु गाइभैंसी पालन गरी दुध उत्पादन वेचविखन गर्ने गरेको फार्महरुलाइ मानिनेछ ।

२) मझौला व्यवसायिक गाइभैंसी फार्मः यस कार्यक्रमको लागि २६ देखी ५० उन्नत दुधालु गाईभैंसीपालन गरी दुध उत्पादन व्यवसाय शुरु गरिरहेका फार्महरुलाइ मानिनेछ ।

३) ठूला व्यवसायिक फार्मः ५० भन्दा माथि उन्नत दुधालु गाईभैंसी पालन गरी दुध उत्पादन र वेचविखन गर्ने गरेको फार्महरुलाइ मानिनेछ ।

४) घाँसमा आधारित पशुपालनका लागि व्यवसासायिक गाईभैंसी फार्म संचालन गरेका व्यवसायीले आफुले पालेका पशुलाई पुग्ने गरि अनिवार्य घाँसखेती गरेको हुनु पर्नेछ ।

घ) कार्यक्रम संचालनका लागि उपलब्ध गराईने सहयोग निम्न बमोजिम हुनेछ ।

१) साना व्यवसायिक फार्मलाई फार्म विस्तारका लागि उन्नत गाईभैंसी खरिद र पशु विमा वापत उन्नत गाईका लागि बढीमा रु ४०,०००।(चालिस हजार) का दरले बढीमा रु २,००,०००। सम्म र प्रति भैंसी रु ५०,०००।पचास हजार) का दरले बढीमा रु २,००,०००।सम्म आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराइनेछ ।

२) मझौलस्तरका व्यवसायिक गाईभैंसी फार्मको सुद्रिढिकरणका लागि तपसिलमा उल्लेखित क्रियाकलापहरु संचालन गर्न प्रति फार्म बढीमा रु ५,००,०००।(पाँच लाख सम्म) आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराईनेछ ।

क) गोठ निर्माण सुधार तथा फार्म सुरक्षा (वार बन्देज) जैविक सुरक्षा आदि ।

ख) पशु प्रजनन्, आहारा, पशु स्वास्थ्य तथा अन्य व्यवस्थापकीय कार्य (कृत्रिम गर्भाधान उपकरण, घाँसको वीउ /विरुवा, ग्राइन्डर, च्याफकटर, काउम्याट, मिल्क क्यान, व्हील व्यारो आदि ।

ग) आर्थिक सहयोग दिइने आधारहरु

क.सं	दुधालु गाईको संख्या	दुधालु भैंसीको संख्या	अधिकतम रकम	कैफियत
१	११ देखी १५	५ देखी ६	३,५०,०००।	
२	१६ देखी २०	७ देखी ८	४,००,०००।	
३	२१ देखी २५	९ देखी १०	४,५०,०००।	
४	२६ देखी ३०	११ देखी १२	५,००,०००।	

३) ठूला व्यवसायिक गाईभैंसी पालन फार्महरुलाई निम्न क्रियाकलाप संचालनका लागि प्रति फार्म बढिमा फार्म रु १०,००,०००। (दश लाख) सम्म आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराईनेछ ।

क) गोठ निर्माण सुधार तथा फार्म सुरक्षा (वार बन्देज) जैविक सुरक्षा आदि ।

ख) पशु प्रजनन्, पशु आहारा, पशु स्वास्थ्य तथा अन्य व्यवस्थापकीय कार्यमा सहयोग पुग्ने मेशिनरी औजार (कृत्रिम गर्भाधान उपकरण, घाँसको वीउ /विरुवा, ग्राइन्डर, च्याफकटर, काउम्याट, मिल्क क्यान, व्हील व्यारो) खरिद आदि ।

ग) फार्म यान्त्रिकरणसंग सम्बन्धित कृयाकलापका लागि आवश्यक मेशिनरी औजारहरु (मिल्किंग मेशिन, मिल्किंग पार्लर, फोडर फोरेज ब्लक मेशिन, युएमएमबि मेशिन, विद्युतिय फिडर, वाटरर, मिल्क क्यान, साईलोपिट, डिपवेल, डिप वोरिंग, पाश्चुराइजर, मिल्क एनालाईजर, फ्रिजर, चिलिंग भ्याट) आदि खरिद तथा जडान।

उपसचिव

राजेन्द्र प्रसाद भारी
सचिव

मन्त्री

घ) आर्थिक सहयोग दिइने आधारहरु

क.सं	दुधालु गाईको संख्या	दुधालु भैंसीको संख्या	अधिकतम रकम
१	३१ देखी ५०	१३ देखी २०	६,२५,०००।
२	५१ देखी ७५	२१ देखी ३०	७,००,०००।
३	७६ देखी १००	३१ देखी ४०	८,००,०००।
४	१००	४०	१०००००।

परिच्छेद -९

१९. व्यवसायिक डेरी पकेट प्रवर्द्धन कार्यक्रम

गाईभैंसी पालनमा ठूलो क्षेत्रफल ओगट्ने गरी फैलिएको, दुधउत्पादन, उत्पादकत्वमा वृद्धि, प्रशोधन, बजार विकास एवं विस्तारका अवशरहरु प्रचुर मात्रमा रहेको र कृषक परिवारले व्यवसायिक तरिकाबाट गाईभैंसी पाल्दै आएका क्षेत्रलाई व्यवसायिक डेरी पकेटको रुपमा अघि बढाई प्रदेशलाई दुधमा आत्मनिर्भर बनाउन यो कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

२०. व्यवसायिक डेरी पकेट प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन प्रक्रिया

क) सम्बन्धित कार्यालयले व्यवसायिक डेरी पकेट प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन गर्नका लागि वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम बजेट र अख्तियारी बमोजिम दफा ५,६,७ र ८ बमोजिम प्रस्ताव आव्हान, छनौट, सम्झौता र भुक्तानीका प्रक्रियाहरु अवलम्वन गर्नेछ ।

ख) व्यवसायिक डेरी पकेटको मापदण्ड

१. कम्तीमा ५० वटा उन्नत दुधालु गाईभैंसी भएको ।

२. कम्तिमा दैनिक ५०० लि दुध आन्तरिक निर्यात भएको हुनु पर्ने।

३. कम्तीमा १ वटा दुग्ध संकलन/चिस्यान केन्द्र संचालन गरेको ।

४. पशुस्वास्थ्य सेवाका लागि १ जना पशुस्वास्थ्यकर्मी भएको हुनु पर्ने ।

५. व्यवसायमा संलग्न प्रति कृषकले कम्तीमा ०.२ हे. (४ रोपनी अथवा ६ कठ्ठा) घाँस खेती अनिवार्य गरेको ।

६. कृत्रिम गर्भाधान सेवा संचालन गरेको वा कृग सेवा संचालन हुन नसक्ने क्षेत्रमा उन्नत राँगो/साँढे भएको ।

ग) डेरी पकेट क्षेत्रबाट कम्तीमा दैनिक १,००० लि माथि दुध थप भई संगठित बजारमा आउनु पर्दछ ।

घ) आर्थिक सहयोग दिइने आधारहरु

१. गत आर्थिक बर्षमा संचालनमा रहेका डेरी पकेट क्षेत्रहरुलाई फलोअप अन्तरगत थम विस्तारमा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराईने छ ।

प्रदेश सरकार
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
कर्णाली प्रदेश
वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत

२. वार्षिक कार्यक्रममा स्वीकृत रकमलाई आधार मान्ने

३. प्रति ५० पशु उन्नत पशुको डेरी पकेट क्षेत्रको लागि रु १०,००,०००। (दश लाख) वा प्रति १०० उन्नत पशुको डेरी पकेटको लागि रु २५,००,०००। (पचिस लाख) सम्म वा ५०० उन्नत पशुको डेरी पकेटको लागि रु ५०,००,०००। (पचासलाख) सम्म कार्य योजना अनुसार आर्थिक सहयोग दिने ।

ङ) व्यवसायिक डेरी पकेट प्रवर्द्धन कार्यक्रम लागी प्राप्त आर्थिक सहयोग रकम निम्न अनुसारका कार्यहरुमा खर्च गर्न सकिनेछ ।

१. गोठ निर्माण, वायोग्यास ।

२. सफा दुध उत्पादनका लागि आवश्यक उपकरण (मिल्क क्यान, मिल्किङ्ग मेसिन, मिनी ल्याव उपकरण, स्यानिटेसन उपकरण तथा सामाग्री)

३. पशु प्रजनन् (कृत्रिम गर्भाधान उपकरण खरिद वितरण एवं ढुवानी कृ.ग. नहुने स्थानमा राँगो/साँढे खरिद र वितरण आदि ।

४. आहारा (उन्नत घाँसको वीउ, कबुलियती वन तथा खाली जग्गा लिज, साना सिंचाई, ग्राईन्डर, च्याफकटर, टि.एम.आर., साईलेज प्रविधि, यु.एम.एम.वि. आदि ।

५. अन्य व्यवस्थापकिय कार्य (ट्रेविज, काउम्याट, व्हील व्यारो आदि ।

६. आवश्यक भएमा मात्र २० प्रतिशत रकम उन्नत पशु ढुवानी जस्ता कार्यलाई प्राथमिकतामा राख्ने ।

७. कार्यक्रम संचालन गर्न प्राविधिक सेवा आवश्यक भएमा एक वडा एक प्राविधिक अनुसार व्यवस्था गर्न सकिनेछ ।

८. पकेट क्षेत्र विस्तार गर्दा पकेट क्षेत्र संचालन हुने क्षेत्रमा रहेका गाई भैसी पालक कृषक समुह, सहकारी तथा उद्यमीहरुलाई सरल माध्ययमबाट समावेश गर्ने ब्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद – १०

विविध

२१) अनुगमन तथा मूल्याङ्कनः

क) यस कार्यक्रमको अनुगमन आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित कार्यालय, अन्य समिति, निर्देशनालय र मन्त्रालयले गर्न सक्नेछन् ।

ख) अनुगमनकर्तालेे अनुगमन प्रतिवेदन सम्बन्धित निकायमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

ग) अनुगमनकर्ताले नियत पुर्वक झुटो प्रतिवेदन पेश गरेको पाइएमा प्रचलित कानुन बमोजिम कार्वाही गरिनेछ ।

२२) आर्थिक सहयोग दुरुपयोग सम्बन्धमाः

उपसचिव
राजेन्द्र प्रसाद भारी
सचिव
मा.विमला के.सी.
मन्त्री

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
प्रदेश सरकार
कर्णाली प्रदेश
वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत, नेपाल

क) प्रस्तावकले संझौता अनुसार काम नगरी आर्थिक सहयोग रकम दुरुपयोग गरेको पाईएमा सरकारी बाकी सरह असुल उपरका लागि प्रक्रिया अगाडी बढाईने छ ।

ख) प्रस्तावमा झुटो विवरण पेश गरी आर्थिक सहयोग प्राप्त गरेको पाईएमा सम्झौता भएको भए पनि रद्द गर्न सकिनेछ ।

ग) एकै प्रकृतिको कार्यक्रममा दोहोरो आर्थिक सहयोग प्राप्त गरेको पाइएमा यस मन्त्रालयबाट उपलब्ध गराइएको अनुदान कार्यक्रम रद्द गरिनेछ ।

२४) प्रचलित कानून लागु हुनेः यस कार्यविधिमा उल्लेख भएका व्यवस्था यसै बमोजिम र यस बाहेकका हकमा प्रचलित कानूनमा व्यवस्था भए बमोजिम हुनेछ ।

२५) थपघट वा हेरफेर गर्न सक्ने

क) यस कार्यविधिको कार्यान्वयनमा कुनै बाधा अवरोध र अस्पष्टता आएमा त्यस्तो बाधा अवरोध फुकाउने प्रयोजनका लागि मन्त्रालयले आबश्यकता अनुसार ब्याख्या गर्न सक्नेछ ।

ख) यो कार्यविधिको कार्यान्वयनलाई थप व्यबस्थित र प्रभावकारी ढंगले सञ्चालन गर्न प्रदेश सरकार र मन्त्रालयले आबश्यकता अनुसार थपघट, हेरफेर र खारेजी गर्न सक्नेछ ।

उपसचिव

राजेन्द्र प्रसाद भारी
सचिव

मा.विमला के.सी.
मन्त्री

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
प्रदेश सरकार
कर्णाली प्रदेश
वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत, नेपाल

अनूसुची १

(दफा -५ उपदफा १ संग सम्बन्धित)

प्रस्ताव आह्वानको सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०७६।.....।......

यस कार्यालयको आ.व. २०७६।.....।.......को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार निम्नलिखित कार्यक्रमहरु .... कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि २०७६ बमोजिम लागत साझेदारीमा सञ्चालन गर्न इच्छुक सहकारी संस्था, व्यवसायी, संघ/संगठन, कम्पनी ,निजी उद्यमी व्यवसायी, कृषक, समुह समितिहरुले यो सूचना प्रकासित भएको मितिले ३०औं दिन सम्म कार्यालय समयभित्र प्रस्ताव दर्ता गर्नु हुन आह्वान गरिन्छ।साथै रित नपुगेका वा म्याद नाघी प्राप्त हुन आएका प्रस्तावहरु छनौटका लागि समावेश हुन नसक्ने व्यहोरा समेत जानकारी गराइन्छ।

क.सं.	कार्यक्रमहरु	संख्या	कुल आर्थिक सहयोग रकम रु.	कैफियत
१				

प्रस्तावका साथ सम्मिलित हुनुपर्ने कागजातहरु:

१. सहकार्यको लागि रु.१० को हुलाक टिकट टाँस गरिएको निवेदन।
२. सम्वन्धित कार्यालयले तोकेको ढाँचामा तयार गरिएको अनुसूची २ अनुसारको प्रविधिक र अनुसूची ३ अनुसारको आर्थिक प्रस्ताव तथा संक्षिप्त व्यवसायिक कार्ययोजना ।
३. प्रस्ताव आह्वानमा स्थानीय तह पशु सेवा शाखाको सिफारिस ।
४. कार्यक्रम कार्यान्वयन स्थलको जग्गाको स्वामित्व देखिने जग्गाधनी प्रमाण पूर्जाको प्रतिलिपी।
५. लिजमा लिएको जग्गाको हकमा कम्तिमा १० वर्षको कारारनामा (सम्झौता)पत्र।
६. प्रचलित कानुन बमोजिम आधिकारिक निकायमा संस्था/फर्म/व्यवसाय दर्ता नवीकरण गरेको प्रतिलिपी ।
७. आवेदकको नेपाली नागरिकताको प्रतिलिपी र सहकारी संस्था/व्यवसायिक संस्था/फर्म / कम्पनी/ कृषक/समुह/समितिको हकमा संस्था दर्ता प्रमाणपत्र, मूल्य अभिवृद्धि कर (VAT) वा स्थायी लेखा नम्वर (PAN)दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी र कार्य समितिको निर्णय।
८. कार्यक्रम कार्यान्वयन वर्ष अघिको लेखा-परिक्षण प्रतिवेदन र कर चुक्ता/दाखिलाको प्रतिलिपी।
९. प्रस्तावकले कम्तिमा ३० प्रतिशत लागत साझेदारी गर्ने र अन्य निकायबाट आर्थिक सहयोग लिए / नलिएको प्रतिवद्धता –पत्र।
१०. प्रस्ताव अनुसारको डिजाइन तथा लागत अनुमान।
११. सम्वन्धित विषयको तालिमको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी।

उपसचिव

मा.विमला के.सी.
मन्त्री

राजेन्द्र प्रसाद भारी
सचिव

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
प्रदेश सरकार
कर्णाली प्रदेश
वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत, नेपाल

अनुसूची २

दफा ५(ख) संग सम्वन्धित

प्रस्तावको नमुना

सहकार्यमा ....कार्यक्रम संञ्चालन सम्वन्धी प्रस्ताव-पत्र		
क) प्राविधिक प्रस्तावना		
१	प्रस्तावित कार्यक्रमको नाम	
२	कार्यक्रम कार्यान्वयन स्थानको ठेगाना	
३	आवेदको नाम	
४	ठेगाना	
५	आवेदकको सम्पर्क टेलिफोन नं./मोवाइल नं.	
६	आवेदक संस्था/ फर्म/कम्पनी/ उद्योग/व्यवसायको दर्ता नंम्वर	
७	दर्ता भएको कार्यालय र मिति	
८	आवेदक संस्था/ फर्म/ कम्पनी/ उद्योग/व्यवसायको संचालन अवधि (दर्ता वा स्थापना पश्चातको अवधि वर्षमा)	
९	भ्याट/पान दर्ता नम्वर	
१०	प्रस्तावित कार्यक्रमको अनुमानित लागत रु.	
११	प्रस्तावकले आफ्नै स्रोतबाट व्यहोर्ने रकम रु.	
१२	सम्वन्धित कार्यालयसंग माग गरेको रकम रु.	
१३	प्रस्तावित कार्यक्रमको उद्देस्य	
१४	प्रस्तावित कार्यक्रम कार्यान्वयन स्थलमा विद्यमान भौतिक पुर्वाधारहरु	

	सडक सुविधा छ/छैन		नजिकको बजारको नाम	
	कस्तो सडक छ कच्ची/पक्की		बजार सम्मको दुरी कि.मी.	
	विजुलीको सुविधा छ/छैन		सदरमुकाम देखीको दुरी कि.मी.	
	खानेपानीको सुविधा छ/छैन		जग्गाको स्वामित्व आफ्नै/लिज	
	आफ्नै स्वामित्वको भवन मेशिनरी सवारी साधन र यन्त्रउपकरणहरुको किसिम र संख्या उल्लेख गर्ने			
	विवरण	संख्या	विवरण	संख्या

१५	प्रस्तावित कार्यक्रमबाट प्रत्यक्ष लाभान्वित हुनेको संख्याः	
१६	लक्षित समुदाय (अप्रत्यक्ष लाभान्वित हुनेको संख्या) महिला..... दलित..... जनजाती.....	

उपसचिव

ना.विमला के.सी.
...मन्त्री

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
प्रदेश सरकार
कर्णाली प्रदेश
वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत, नेपाल

	अन्य.....
१७	प्रस्तावित कार्यक्रमबाट सम्पन्न गरिने कृर्याकलापको विवरण
१८	प्रस्तावित कार्यक्रम सम्वन्धी आवेदकको योग्यता,अनुभव र तालिम (अवधि समेत खुलाउने)
	प्रस्तावित कार्यक्रममा अन्यहरु समेत सामेल हुने भए तिनको नाम र सहकार्य रकम खुलाउने
१९	प्रस्तावकले विगत वर्षमा गरेका कार्य (प्रस्तावित कार्यक्रमसंग मेल खाने)
२०	वातावरणीय असरको आंकलन र न्यूनिकरणका लागि अपनाइने उपाय
२१	प्रस्तावित कार्यक्रमले श्रृजना गर्ने थप रोजगारी संख्याः

ख)आर्थिक प्रस्तावना							
प्राविधिक प्रस्तावमा उल्लेखित क्रियाकलापहरुको लागत अनुमान र सहकार्यको वस्तृत विवरण							
क्र. सं.	मुख्य कृर्याकलाप	एकाई	परिमाण	कुल लागत रकम रु.	प्रस्तावकको योगदान रु.	सम्वन्धित कार्यालयको आर्थिक सहयोग बाट व्यहोरिने रकम रु.	प्रस्तावकले व्यहोर्ने रकम स्रोत
१							
२							
३							
४							
५							
जम्मा रु.							
भ्याट रु.							
कुल जम्मा रु.							
माथि उल्लेखित सम्पूर्ण विवरणहरु सही रुपले पेश गरेको छु ,कहीं कतै झुठो ठहरेमा कानुन बमोजिम सजाय भोग्न तयार रहेको व्यहोरा समेत अवगत गराउँछु/छौं।							
प्रस्तावक(स्थानीय तह समुह/सहकारी संस्था/व्यवसायी संस्था/फर्म/ कम्पनी/उद्यमीको जिम्मेवार पदाधिकारी)							

नाम	
पद	
हस्ताक्षर	
मिति	
कार्यालय /संस्था/फर्मको छाप	

नोटः आवस्यकता अनुसार लाइनहरु थप गर्न वा पेज सेटप मिलाउन सकिनेछ।

उपसचिव

आ.विमला के.सी.
मन्त्री

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
प्रदेश सरकार
कर्णाली प्रदेश
वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत, नेपाल

अनुसूची ३

दफा ५(ख) संग सम्वन्धित

संक्षिप्त व्यवसायिक कार्ययोजनाको नमुना

१	पृष्टभूमि
	प्रस्तावित कार्यक्रम / व्यवसायः सुरु गर्नु पर्नाको कारण र समग्र परिस्थिति वारे उल्लेख गर्ने।
१.१	व्यवसायको छोटो चिनारी
१.२	विद्यमान भौतिक तथा अन्य पूर्वाधारहरु
	प्रस्तावित कार्यक्रम/व्यवसाय सम्पन्न गर्नका लागि आवेदकसंग विद्यमान भौतिक, वित्तीय र प्रविधिक क्षमता वर्णन गर्ने।
२	दीर्घकालिन सोच,उद्देश्य र महत्व
	व्यवसाय संचालनबाट हासिल हुने प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष लाभ उल्लेख गर्ने (स्थानिय तथा राष्ट्रिय स्तरमा)
३	कार्यक्रम/व्यवसायको सम्भाव्यता विश्लेषण
३.१	व्यवसाय योजना
३.१.१	उत्पादन योजना
	(के कति र कसरी उत्पादन गर्ने योजना छ भन्ने कुरा उल्लेख गर्ने)
३.१.२	कच्चा पदार्थको उपलव्धता
	(के र कति कच्चा पदार्थको आवश्यकता पर्छ तथा सो कहाँबाट र कसरी प्राप्त गरिन्छ भन्ने कुरा उल्लेख गर्ने)
३.१.३	उत्पादन हुने वस्तु र परिमाण
	(कार्यक्रम/व्यवसाय संचालन पश्चात दैनिक रुपमा उत्पादन हुने वस्तु र सेवाको परिमाण समेत उल्लेख गर्ने)
३.१.४	प्रविधि प्रयोगको सम्भाव्यता
	(उत्पादनका लागि आवश्यक पर्ने प्रविधि मेशिनरी उपकरण जनशक्ति र तिनको उपलव्धता कसरी सुनिश्चित गरिन्छ भन्ने कुरा उल्लेख गर्ने)
३.२	बजारिकरण योजना
	(उत्पादित वस्तुको संभावित बजार बिक्रि योजना गुणस्तर व्यवस्थापन र प्रतिष्पर्धामा कायम रहने योजना उल्लेख गर्ने)
३.३	व्यवस्थापन योजना
३.४	व्यवस्थापनको उच्च तहमा रहनेहरुको नाम, पद, योग्यता, अनुभव र भूमिका आदि संक्षिप्त रुपमा उल्लेख गर्ने)
४	वातावरणीय प्रभाव विश्लेषण
	(प्रस्तावित कार्यक्रम/व्यवसायले वातावरणमा पार्ने सकारात्मक वा नकारात्मक

२०

उपसचिव

मन्त्री

	प्रभावहरुको आँकलन गरी नकारात्मक प्रभाव न्यूनिकरणका लागि के/कस्ता उपायहरु अवलम्वन गरिने छ भन्ने उल्लेख गर्ने)
५	लाभग्राही विश्लेषण
	(प्रस्तावित कार्यक्रम/व्यवसायका प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष लाभग्राहीहरुको संख्या तथा लैंगिक र सामाजिक वर्गिकरण सहित उनीहरुले कसरी लाभ प्राप्त गर्नेछन भन्ने उल्लेख गर्ने)
६	लागत लाभ विश्लेषण।
	(पूर्वानुमानहरुको आधारमा लागत लाभ विश्लेषण गरिएको छ भन्ने कुरा उल्लेख गरी निम्न तालिका वमोजिम आम्दानी खर्चको अनुमान लगाउने)

क्रसं	विवरण	प्रथम वर्ष	दोश्रो वर्ष	तेश्रो वर्ष	जम्मा
क	पूजिगत खर्च				
	भौतिक निर्माण				
	मेशिनरी उपकरण				
ख	कूल पूजिगत खर्च				
	चालु खर्च				
	उत्पादन सामाग्री खरिद				
	कर्मचारीलाई तलव भुक्तानी				
	श्रमिक ज्याला भुक्तानी				
	भाडा, पानी, विजुली खर्च				
	मर्मत संभार खर्च				
	विक्रि वितरण खर्च				
	व्याज भुक्तानी (च को व्याज प्रतिशत अनुसार)				
	कूल चालु खर्च				
ग	जम्मा खर्च (क+ ख)				
घ	व्याज रहित अनुदान				
ङ	आफ्नै आयबाट व्यहोरिने रकम				
च	व्याज तिर्नु पर्ने रकम [ग–(घ+ङ)]				
छ	आम्दानी				
	मुख्य उत्पादन विक्रि				
	सहायक उत्पादन विक्रि				
	कूल आम्दानी				

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
प्रदेश सरकार
कर्णाली प्रदेश
वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत, नेपाल

ज	खुद मुनाफा (छ– ग)				
झ	ग्रस मार्जिन (छ– ख)				
ञ	सावाँ भुक्तानी (च को भुक्तानी)				
ट	खुद बचत (ज– झ)				
ठ	डिस्काउन्टेड आम्दानी [छ/(१+ व्याज%)६वर्षे]				
ड	डिस्काउन्टेड खर्च [ग/(१+ व्याज%)६वर्षे]				

व्यवसायिक कार्ययोजना पेश गर्नेको:

नामः

पदः

हस्ताक्षरः

मितिः

संस्थाको छापः

उपसचिव

राजेन्द्र प्रसाद भारी
सचिव

मा.विमला के.सी.
मन्त्री

प्रदेश सरकार
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
कर्णाली प्रदेश
वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत, नेपाल

अनुसूची ४
दफा ५ (ख) संग सम्वन्धित
लागत साझेदारी गर्ने प्रतिबद्धता-पत्र

श्री .... कार्यालयको मिति .... को .... मा प्रकाशित सूचना अनुसार .... न.पा/गा.पा. .... वडा नं. .... गाउ /टोल बस्ने श्री .... ले लागत साझेदारीमा .... कार्यक्रम सञ्चालनका लागि पेश गरेको आर्थिक प्रस्ताव अनुसार कुल लगानी रु. ....मध्ये रु .... बरावरको लगानी आफ्नो आन्तरिक स्रोत ....बाट व्यहोरी कार्यक्रम सम्पन्न गर्ने प्रतिबद्धता जाहेर गर्दछु ।

प्रतिबद्धता गनेको
दस्तखतः
नामः
पदः
संस्थाको नामः छापः
मिति

उपसचिव

राजेन्द्र प्रसाद भारी
सचिव

मा.विमला के.सी.
मन्त्री

प्रदेश सरकार
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
कर्णाली प्रदेश
वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत, नेपाल

अनुसूची ५

दफा ५ (ख) संग सम्वन्धित

सम्वन्धित निकायको सिफारिस-पत्र

श्री .... कार्यालयको मिति .... को .... मा प्रकाशित सूचना अनुसार .... न.पा/गा.पा. .... वडा नं. .... गाउ /टोलका श्री .... ले लागत साझेदारीमा .... कार्यक्रम सञ्चालनका लागि पेश गरेको विवरण सही रहेको र निज उक्त कार्यक्रम सञ्चालनको लागि उपयूक्त भएकोले निजको प्रस्ताव छनौट प्रकृयामा संलग्न गरिदिनु हुन सिफारिस गरिएको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु ।

सिफारिस गर्नेको

दस्तखत:

नामः

मिति:

छाप:

उपसचिव

राजेन्द्र प्रसाद भारी
सचिव

मा.विमला के.सी.
मन्त्री

प्रदेश सरकार
व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
कर्णाली प्रदेश
वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत, नेपाल

अनुसूची - ६

आवेदनको ढाँचा

श्रीमान् प्रमख ज्यू,

पशु अस्पताल तथा पशु सेवा कार्यालय, ...

बिषयः- प्रस्तावना पेश गरेको बारे ।

महोदय,

त्यस कार्यालयको मिति .... को प्रकाशित सूचना अनुसार म/संस्था निवेदकले .... कार्यक्रम साझेदारीमा सञ्चालन गर्नको लागि/भईरहेको .... व्यबसाय प्रवर्द्धन गर्न इच्छा भएकोले तपसिल बमोजिमका कागजात राखी यो निवेदन पेश गरेका छु/ छौ । उक्त कार्यक्रम प्राप्त भएमा यस सम्बन्धि सम्झौता र मापदण्ड अनुसार कार्यक्रम सञ्चालन गर्नेछु/ छौ र यस कार्यक्रमको लागि गरिएको सम्झौता तथा मापदण्ड विपरित गरेको पाईएमा विद्यमान कानुन बमोजिम कार्यवाहीको भागेदारी हुन मन्जुर रहेको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु/छौ ।

निवेदकको दस्तखतः

मितिः

तपसिल

१. प्रस्तावकको नाम र थरः

२. स्थायी ठेगानाः

३. प्रस्तावित कार्यक्रमको नामः

४. कार्यक्रम संचालन हुने स्थानको पुरा ठेगानाः

५. संलग्न कागजातको सूचीः

क सं	कागजातको विवरण	संख्या

उपसचिव

राजेन्द्र प्रसाद भारी
सचिव

मा.विमला के.सी.
मन्त्री

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
प्रदेश सरकार
कर्णाली प्रदेश
वीरेन्द्रनगर,सुर्खेत,नेपाल

अनुसूची ७

दफा ६ उपदफा (१) संग सम्वन्धित

प्रस्ताव मूल्यानङ्कन फाराम

क्र.सं.	मूल्याङ्कनका आधारहरु	भार	प्राप्ताङ्क
	आवेदन सम्वन्धी		
१	संस्थाको उमेर (व्यक्तीको हकमा सम्बन्धित कामको अनुभव)	५	
१.१	१ देखि २ बर्ष सम्म	४	
१.२	२ बर्ष भन्दा माथी	५	
२	कार्यक्रम कार्यान्वयन स्थलको भौतिक पूर्वाधारको अवस्था	२१	
२.१	सडक सुविधा भएको	४	
२.२	बिजुलीको सुविधा भएको	४	
२.३	पानीको श्रोत सुविधा भएको	४	
२.४	जग्गाको स्वामित्व भएको	४	
२.५	आफ्नै स्वामित्वको भवन, भौतिक पूर्वाधार,सवारी साधन,यन्त्र उपकरण भएको	५	
३.	**प्राविधिक दक्षता/ विषयसंग सम्वन्धित तालिम(संस्थाको हकमा स्थायी कामदारहरुको योग्यता)**	१०	
३.१	७ दिन सम्मको तालिम	३	
३.२	७ दिन देखि १५ दिने अवधिको तालिम	५	
३.३	१६ दिन देखि ३० दिने अवधिको तालिम	८	
३.४	१ महिना देखि ३महिना अवधिको तालिम वा सो भन्दा बढी अवधिको तालिम लिएको	१०	
४.	**वित्तीय क्षमता**	१०	
४.१	साझेदारीको प्रतिवद्धता सामेल भएको	४	
४.२	अन्य निकायबाट पनि साझेदारी हुने प्रतिवद्धता सामेल भएको	६	
५.	**प्रत्यक्ष लावान्वित संख्या**	५	
५.१	५ जना सम्म	१	
५.२	६ देखि १० जना	२	
५.३	११ देखि १५	३	
५.४	१६ देखि २०	४	
५.५	२१ देखि माथी	५	
६	**वातावरणीय उपयुक्तता**	५	
६.१	प्रस्तावित कार्यक्रमको वातावरणीय प्रभाव आँकलन गरिएको	३	

उपसचिव

६.२	वातावरणीय प्रभाव न्यूनीकरणका उपायहरु सामेल गरिएको	२	
७.	**स्वीकृत कार्यविधि अनुसारका थप मापदण्डहरु**	**३५**	
७.१	आवेदक संस्थाको किसिम र सूचना मुताविक सम्वन्धित कार्यालयको प्राथमिकता मेल खाने	३	
७.२	प्राविधिक र आर्थिक प्रस्तावको गुणस्तर	१०	
७.३	व्यवसायीक कार्ययोजनाको स्पष्टता	५	
७.४	मन्त्रालय वा निर्देशनालयको फर्मेट	३	
७.५	कार्ययोजनाको विवरण	२	
७.६	मुनाफा र समविन्दुको आधारमा उपयुक्तता र दिगोपन	२	
७.७	पेश भएको विवरणहरुको विश्वसनीयता	२	
७.८	सम्वन्धित स्थानिय पशुसेवा शाखाको सिफारिस	१	
७.९	स्थानीय तहको सिफारिस	१	
७.१०	स्थानीय वासिन्दाबाट विरोध नहुने प्रतिवद्धता	३	
७.११	लेखा परिक्षण प्रतिवेदन	१	
७.१२	आधिकारिक निकायमा दर्ता नविकरण	२	
८.	अन्य पक्षहरु	९	
८.१	विगतमा सम्पादित काम र प्रस्तावित कार्यक्रममा तालमेल रहेको	३	
८.२	संस्थाको अवस्थिति र प्रस्तावित कार्यक्रम संञ्चालन स्थल वीचको तादम्यता	३	
८.३	थप रोजगारी श्रृजना संख्या	३	
जम्मा		१००	

उपसचिव

राजेन्द्र प्रसाद भारी
सचिव

मा.विमला के.सी.
मन्त्री

अनुसूची ८

दफा १० उपदफा (३) संग सम्वन्धित

स्थलगत प्रमाणीकरण मूल्यानङ्कन फाराम

क)सामान्य जानकारी

१.जिल्ला:

२.आवेदकको नाम:

३.कार्यक्रम संचालन स्थल :

४.प्रस्तावित कार्यक्रमको नाम:

५.स्थलगत प्रमाणीकरण मिति:

६ स्थलगत प्रमाणीकरणमा संलग्न पदाधिकारीको विवरण:

क.सं.	नाम	पद

ख)आवेदकको मूल्याङ्कन

क्र.सं.	विवरण	प्रमाणीकरणमा भेटिएको अवस्था र भार	प्राप्ताङ्क
१	**भौतिक क्षमता**	३०	
१.१	कार्यक्रम सञ्चालन स्थलको जग्गा वा भवन आवेदकको आफ्नै स्वामित्वमा छ/ छैन		
१.२	प्रस्तावित कार्यक्रम सञ्चालन गर्न प्रयाप्त जग्गा छ/ छैन		
१.३	भविस्यमा विस्तारका लागि जग्गा उपलब्ध हुनसक्ने छ/ छैन		
१.४	बाढी पहिरोले क्षति पुर्याउन सक्ने सम्भावना छ/ छैन		
१.५	कार्यक्रम कार्यान्वयन स्थलमा बाटो,पानी, बिजुलीको सुविधा छ/ छैन		
१.६	भौतिक हिसावले उक्तस्थानमा प्रस्तावित कार्यक्रम सञ्चालन गर्न उपयुक्तता छ/ छैन		
२	**प्राविधिक क्षमता**	१५	
२.१	प्रस्तावित कार्यक्रमसंग मेल खाने क्रियाकलापसंग मेल खाने क्रियाकलापमा हाल संलग्नता छ/ छैन		
२.२	आवस्यक प्राविधिक सेवाटेवा प्राप्त हुनसक्ने अवस्था छ / छैन		
२.३	आवेदकले सम्वन्धित विषयको तालिम,अनुभव,प्राप्त छ / छैन		
३.	**वित्तीय क्षमता**	१५	
३.१	आवेदकले आवस्यक लागत साझेदारी गर्न सक्ने अवस्था छ / छैन		

उपसचिव

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
प्रदेश सरकार
कर्णाली प्रदेश
वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत, नेपाल

३.२	बैंक मौजदात वा हाल सञ्चालित कारोवारको वचत छ / छैन		
३.३	आवस्यक रकम वित्तीय संस्थाबाट ऋण प्राप्त गर्न सक्ने अवस्था छ / छैन		
४.	**वातावरणीय उपयुक्तता**	१०	
४.१	प्रस्तावित कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा स्थानीय वासिन्दाबाट विरोध गर्न सक्ने अवस्था छ / छैन		
४.२	प्रस्तावित कार्यक्रमले वातावरणमा नकारात्मक असर पुग्न सक्ने अवस्था छ / छैन ।		
५.	**अन्य पक्षहरु**	२०	
५.१	संस्थागत व्यवसायिक क्रियाशीलता सन्तोषजनक छ / छैन ।		
५.२	दर्ता नवीकरण करचुक्ता अडिट आदि अध्यावधिक छ / छैन ।		
५.३	आवस्यक कच्चा पदार्थ प्राप्त हुनसक्ने अवस्था छ / छैन ।		
५.४	उत्पादित वस्तुको सहज बजारीकरण हुनसक्ने अवस्था छ / छैन ।		
६.	**स्थलगत प्रमाणीकरण हुनसक्ने अवस्था छ / छैन ।**	१०	
६.१	आवेदकसंग लागत साझेदारी गर्नु पर्नु उपयुक्त छ / छैन ।		
७	जम्मा	१००	

नोट: माथि उल्लेखित प्रत्येक बुदाहरुको स्थलगत प्रमाणीकरणमा सकारात्मक अवस्था भेटिए ५अङ्क र नकारात्मक अवस्था भेटिए ० अङ्क प्रदान गर्ने ।उत्तीर्ण हुनका लागि न्यूनतम ४० अङ्क प्राप्त गर्नु पर्नेछ ।स्थलगत प्रमाणीकरणमा प्राप्त अङ्कले प्रस्ताव मूल्याङ्कनमा प्राप्त र वरियताक्रममा भिन्नता पार्ने छैन तर निर्णायक प्रभाव पार्न सक्नेछ।

ग) आवेदकसंग विद्यमान भवन ,सवारी साधन ,ठूलो मेशिनरी र उपकरणहरुको विवरण:

क.सं.	विवरण	संख्या	अवस्था

ग) स्थलगत प्रमाणीकरणमा भेटिएका अन्य थप विवरण भए उल्लेख गर्ने :

१.
२.
३.
४.
५.

घ) स्थलगत प्रमाणीकरण टोलीको राय :

उपसचिव

...विमला के.सी.
...मन्त्री

प्रदेश सरकार
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा ...
कर्णाली प्रदेश
वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत

स्थलगत प्रमाणीकरणमा भेटिएका तथ्यहरुको आधारमा आवेदकसंग लागत साझेदारी गरी प्रस्तावित कार्यक्रम संचालन गर्न उपयुक्त हुन्छ/हुदैन भनी राय पेश गर्ने।

क.सं.	नाम	हुन्छ/हुदैन	दस्तखत

उपसचिव

राजेन्द्र प्रसाद भारी
सचिव

मा.विमला के.सी.
मन्त्री

प्रदेश सरकार
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
कर्णाली प्रदेश
वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत, नेपाल

अनुसूची - ९

सम्झौता पत्रको ढाँचा

पशु अस्पताल तथा पशु सेवा सेवा कार्यालय, ... को स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार आ.व. .... को स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार साझेदारीमा .... कार्यक्रम सञ्चालन गर्नको लागि छनौट भएका श्री... कृषक/समूहहरु (यस भन्दा पछाडी दोश्रो पक्ष भनिने) र पशु अस्पताल तथा पशु सेवा सेवा कार्यालय, ... (यस भन्दा पछाडी पहिलो पक्ष भनिने) बिच तपसिलका र्सतहरुको अधिनमा रही कार्यक्रम सञ्चालन गर्न द्धिपक्षीय सम्झौता भएको छ ।

<u>तपसिल</u>

१. प्रथम पक्षले............कार्यक्रमको लागि विनियोजित रु............मध्ये ५ प्रतिशत कन्टिजेन्सी वापत रु............. कट्टा गरी दोश्रो पक्षलाई रु............. (अक्षेरुपी.............) बरावरको आर्थिक अनुदान/सामाग्री सहयोग प्रदान गर्नेछ ।

२. दोश्रो पक्षले बाँकी रकमको व्यवस्था गरी............. जिल्ला .... गापा ....नं वडाको .... भन्ने स्थानमा यसै आर्थिक वर्षको अन्त्य सम्ममा कार्यक्रम सम्पन्न गर्नेछ ।

३. दोश्रो पक्षले प्रथम पक्ष समक्ष पेश गरेको स्वीकृत प्रस्ताव पत्र मुताविक कार्यक्रम/क्रियाकलापहरु, डिजाईन र ईस्टिमेट अनुसारका सम्पूर्ण कार्यहरु उच्च गुणस्तर कायम राखी निर्धारित समय भित्र सम्पन्न गर्नेछ ।

४. कार्यक्रम संचालनका लागि आवश्यक निर्माण सम्बन्धी डिजाईन, ईस्टिमेट, सुपरभिजन, रनिंग बिल, अन्तिम बिल र कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन लगायतका सबै प्राविधिक कार्यहरु तथा निर्माण, खरिद, ढुवानी, संचालन र जग्गाको व्यवस्था आदि दोश्रो पक्षले गर्नेछ ।

४. दोश्रो पक्षले शुरुमा आफ्नो तर्फको लगानीबाट सम्पन्न भएको कामको नियमानुसारको भ्याट बिल, दाखिला प्रतिवेदन, कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन र आवश्यक अन्य कागजात सहित भुक्तानीका लागि प्रथम पक्ष समक्ष पेश गरे पश्चात कार्यालयको स्थलगत प्राविधिक प्रतिवेदनका आधारमा मनासिव ठहरे दोश्रो पक्षको बैंक खातामा एकमुष्ट भुक्तानी दिईनेछ ।वा नेपाल सरकारबाट मान्यता प्राप्त प्राविधिकले तयार गरेको रनिंग बिल तथा कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन र कार्यालयको स्थलगत प्राविधक प्रतिवेदनको आधारमा मनासिव ठहरे दुई बरावर किस्ता वा सम्पूर्ण कार्य सम्पन्न भएमा एकै किस्तामा समेत आर्थिक सहयोग रकमको भुक्तानी बैंक खाता मार्फत गर्नेछ ।

५. पहिलो पक्षबाट प्राप्त आर्थिक सहयोगलाई दोश्रो पक्षले कम्तिमा पनि ५ बर्ष सम्म मास्न वा दुरुपयोग गर्न पाउले छैन र त्यसो गरेको पाईएमा निजको सो रकम असुल उपरको लागि प्रचलित कानुन बमोजिम आवश्यक कार्यवाही गरिनेछ । व्यबसायबाट उत्पादित बस्तुको बजार व्यबस्था दोश्रो पक्ष स्वयंले नै गर्नु पर्नेछ ।

६. प्रथम पक्षले कुनै पनि वखत संचालित कार्यको अनुगमन निरिक्षण गरी सम्झौता मुताविक कार्य भए नभएको हेर्न र सल्लाह सुझाव दिन सक्नेछ ।

७. दोश्रो पक्षले कार्यक्रम संचालन स्थलमा सबैले देख्ने गरी अनिवार्य रुपले कार्यक्रमको नाम, ठेगाना तथा सहयोगी निकायको नाम र आर्थिक सहयोग रकम उल्लेखित बोर्ड सबैले देख्ने गरी राख्नेछ ।

उपसचिव

प्रदेश सरकार
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
कर्णाली प्रदेश
वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत, नेपाल

८. कार्यक्रम संचालनका दौरान वा सम्पन्न भए पश्चातको संचालन मर्मत सम्भार व्यवस्थापन जोखिम र दिगोपनका लागी गरिने कार्यहरु तथा अप्रत्याशित रुपमा श्रृजित सबै प्रकारका दायित्व र जिम्मेवारी दोश्रो पक्षको हुनेछ ।

९. दोक्षो पक्षले चौमासिक रुपमा प्रगति विवरण सम्बन्धित पशु अस्पताल तथा पशु सेवा कार्यालयमा बुझाउनु पर्नेछ ।

१०. कार्यक्रम संचालनका दौरान कुनै कुरामा हेरफेर वा परिमार्जन गर्नु परेमा दुबै पक्षको आपसी सहमती अनुसार हुनेछ ।

११. द्विपक्षिय सम्झौता मुताविकको काम नभै रकम दुरुपयोग हुन सक्ने देखेमा प्रथम पक्षले एक पटकका लागि सचेत गराउने र त्यसो गर्दा पनि सुधार नदेखिए एक पक्षिय रुपमा सम्झौता भंग गर्ने र हिनामिना भए बराबरको रकम दोश्रो पक्षबाट सरकारी बाँकी सरह असुल उपरको प्रक्रिया अगाढी बढाउन सक्नेछ ।

१२. सम्झौतामा उल्लेख हुन छुटेका विषयको हकमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

दोश्रो पक्ष	प्रथम पक्ष
कृषकको /संस्थाको तर्फबाट	कार्यालयको तर्फबाट सही गर्नेको
नामः-	नामः-
पदः-	पदः-
दस्तखतः-	दस्तखतः-
मितिः-	मितिः-
कार्यालय	कार्यालय
छापः-	कार्यालयको छापः-

उपसचिव

राजेन्द्र प्रसाद भारी
सचिव

मा. विमला के.सी.
मन्त्री

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
प्रदेश सरकार
कर्णाली प्रदेश
वीरेन्द्रनगर,सुर्खेत,नेपाल

अनुसुची-१०

सम्भाव्यता अध्ययन फाराम

१) सम्भाव्यता अध्ययनको विषय

२) स्थान जिल्ला गा पा न पा वार्ड

३) उद्देश्य

क)

ख)

ग)

४) भौगोलिक विशेषता

हिमाली	
पहाड	
समथल	

५) बातावरणिय अवस्था

विवरण	
उपयूक्त	
सुधार गर्नु पर्ने	
अनुपयूक्त	

६) प्राकृतिक श्रोत

विवरण	
वन जंगल	
पानी	
चरन क्षेत्र	

७) आधारभुत श्रोतहरु

विवरण	
सडक	
संचार	
वजार	
विद्युत	
श्रम वजार	

उपसचिव

राजेन्द्र प्रसाद भारी

...विमला के.सी.
...मन्त्री

प्रदेश सरकार
भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी
कर्णाली प्रदेश
वीरेन्द्रनगर,सुर्खेत,नेपाल

८) आधारभुत तथ्यांक सर्भेक्षण विवरण

सेवा वा बस्तु विवरण	हालको परिमाण	जात							संलग्न कृषक परिवार	कैफियत
		स्थानिय	उन्नत							

९) सम्बन्धित विषयको जातीय वशेषता

जातीय विवरण	शुद्ध जात	क्रश ब्रिड

१०) संस्थागत विवरण

संस्थाको विवरण	परिमाण	सदस्य संख्या	स्थीर पुजी	चालु पुजी	कुल कारोवार रकम	कैफियत
समुह						
समिती						
सहकारी						

११) अन्य आवश्यक विषय भएमा समावेश गर्ने

उपसचिव

राजेन्द्र प्रसाद भारी
सचिव

मा.विमला के.सी.
मन्त्री